

Tarihçe

Gümüşhane tarihiyle ilgili yapılan araştırmalar, şehrin tarihinin M.Ö. 3000’li yıllara kadar uzandığının ipuşlarını bizlere vermektedir. Ancak arada zikredilen zaman farkının çok uzun olması, bu konuyla ilgili kesin bilgilere ulaşmayı güçleştirmektedir.

Gümüşhane; altın, gümüş ve bakır madenlerinin çıkarıldığı bir bölge olması ve önemli ticaret yollarının buradan geçmesi nedeniyle, her dönem ilgi duyulan bir merkez olmuştur. Bunun için, bu şehre sahip olmak isteyen birçok medeniyet birbirleriyle mücadele etmişlerdir.

Gümüşhane tarihiyle ilgili kaynaklara bakıldığı zaman; Protohitit, Hitit, İnan, Makedonya, Roma, Bizans, Emevi, Abbasi, Selçuklu, İlhanlı, Trabzon Rum İmparatorluğu, Akkoyunlu ve Osmanlıların bu yörede hüküm sürdükları görülmektedir.

Arzular köyünün ne zaman kurulduğu tam olarak bilinmemektedir. Bu hususta her hangi bir belgede bulunmamaktadır. Köyün ne zaman ve nasıl kurulduğu hakkında bilgiler kaynak kişilerden elde edilebilmektedir. Bu kaynak kişilerin verdiği bilgilere göre, Arzular köyünün eski ve ilk yerleşim yeri Eski Sobran Mevkiidir. Arzular köyünün eski ismi Sobran’dır. Bu nedenle ilk yerleşim yerine “Eski Sobran” adı verilmiştir. O zamanlarda Eski Sobran’daki yerleşim yeri Kovans (Kale) köyüne bağlı bir mahalle olarak yer almaktadır. Hangi tarihe kadar mahalle olarak kaldığı bilinmemekle birlikte, yerleşim yeri Erzurum Vilayeti, Pulur Nahiyesi, Kovans (Kale) Köyü Eski Sobran Mahallesi olarak anılmaktadır.

O dönemlere ilişkin tek yazılı belge, Sabri Özcan’ın “Trabzon Salnamelerinde Gümüşhane Sancağı” adlı eseridir. Bu kitapta, Kovans (Kale) Nahiyesi Sobran Arzular Köyü hakkında 1877 yılına ait bilgiler verilmektedir. Bu belgeye göre Arzular 1877 yılında Kale’ye bağlı bir köydür. Arzular’ın mahallelikten köy olma durumuna ne zaman geçtiği bilinmemekle birlikte, mahallenin ilk yerleşim yerinde yani Sobran’da köy olduğu bilinmektedir. şimdiki yerleşim yerine ise 1900’lü yılların başında geçtiği tahmin edilmektedir.

Arzular köyünün Kabaköy köyü ile birleşmesinden önce 3 mahallesi vardır. Bunlar günümüzde de halen var olan, Ekinciler, Fatih ve Osmangazi mahalleleridir. 1900’lü yılların başında geçilen yeni yerleşimin ilk yapılanmaları da bugünkü Osmangazi Mahallesi sınırları içersinde kalmaktadır. Daha sonra çekirdek merkezi çevreleyen ve Osmangazi Mahallesi’ni bütünleyen Fatih Mahallesi kurulmuştur. Aynı tarihlerde Ekinciler Mahallesi fiziki olarak her iki mahalleden de ayrı olarak yerleşimin üst kotlarında kurulmuştur ve bu iki mahalleye göre daha küçük bir mahalledir.

1.Dünya Savaşı sırasında Rus orduları Erzurum ve Bayburt’u işgal ettikten sonra, 19 Temmuz 1916’da da Gümüşhane’yi işgal etmişlerdir. Arzular Köyü de bu dönemde Ruslar tarafından işgale uğramış ve köylülerin bir kısmı Amasya, Çorum ve Tokat illerine göç etmek durumunda kalmışlardır. Gümüşhane’nin 15 şubat 1918’de düşman işgalinden kurtuluşu ile birlikte Arzular Köyünde de düşman işgali sona ermiş ve göç eden ailelerden bir kısmı tekrardan köye dönüş yapmıştır.

Arzular Köyü merkez ilçeye bağlı bir köy iken, Bakanlar Kurulu’nun 20 Ekim 1998 tarih ve 98-49811 sayılı kararı ile belediye olmuş ve belediye 1999 yılında fiilen göreve başlamıştır. Arzular köyü belediye olduktan sonra ise 2008 yılında Kabaköy ile birleşmiş ve bu birleşme 23 Haziran 2011 tarih ve 27973 sayılı karar ile resmileşmiştir.